

Positieve Gezondheid op Gezonde Basisscholen

Een kwalitatief onderzoek over de implementatie en behoeften van Gezonde Basisscholen in Noord- en Midden-Limburg met betrekking tot Positieve Gezondheid.

Auteur

Siem Jütten, 2066256

Inge Jochems, 2066053

Beoordelaar

Eerste beoordelaar: Loek van der Heide

Tweede beoordelaar: Li-Juan Jie

Datum: 10-01-2024

©Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Zuyd Hogeschool.

Inhoudsopgave

Voorwoord	
Samenvatting	
1 Inleiding	1
2 Methode	4
2.1 Onderzoeksdesign.....	4
2.1.1 Doelgroep.....	4
2.2 Procedure.....	5
2.3 Dataverzameling	5
2.3.1 Topiclijst	6
2.4 Dataverwerking en –analyse.....	7
2.4.1 Data-analyse.....	7
2.4.2 Dataverwerking.....	8
3 Resultaten	9
3.1 Beschrijving doelgroep.....	9
3.2 Thema's.....	10
3.3 Resultaten per thema	11
4 Discussie	16
Literatuurlijst	20
Bijlagen	24
Bijlage 1 – Brief werving participanten.....	24
Bijlage 2 – Proefpersoneninformatie folder (PIF)	25
Bijlage 3 - Toestemmingsformulier participanten	28
Bijlage 4 – Interviewgide.....	29
Bijlage 5 – Spinnenweb Positieve Gezondheid	33
Bijlage 6 – Codeboom	34

Voorwoord

Voor u ligt onze afstudeerscriptie, geschreven ter afronding van de opleiding Fysiotherapie aan Zuyd Hogeschool in Heerlen. In opdracht van Beweging Limburg Positief Gezond (BLPG), met als onder-opdrachtgever GGD Noord-Limburg, hebben we een onderzoek uitgevoerd naar de wijze van invulling van de verschillende pijlers van Positieve Gezondheid op Gezonde Basisscholen in Noord- en Midden-Limburg en de behoefte aan de implementatie van Positieve Gezondheid in de Gezonde School-aanpak.

Deze afstudeerscriptie verschaft inzicht in de inzet van Positieve Gezondheid op Gezonde Basisscholen en de eventuele behoeften. Graag willen wij onze dank uitspreken naar enkele personen die ons begeleid hebben gedurende de afstudeerperiode. Ten eerste onze dank aan onze opdrachtgever Mirjam Beelen van GGD Noord-Limburg en Gezonde School-adviseur Emy Janssen voor ondersteuning en betrokkenheid. Daarnaast onze dank aan onze scriptiebegeleider Loek van der Heide voor de prettige begeleiding en efficiënte communicatie gedurende de afstudeerperiode. Tot slot willen we de participanten bedanken voor hun deelname aan het onderzoek. Zonder hun openheid en bereidheid om deel te nemen, zouden we niet in staat zijn geweest dit onderzoek uit te voeren.

Wij wensen u veel leesplezier toe.

Siem Jütten en Inge Jochems

Heerlen, januari 2024

Samenvatting

Inleiding

De wereldwijde afname van kindergezondheid, zowel fysiek als mentaal, benadrukt de noodzaak van aandacht voor gezondheid in het basisonderwijs. Dit onderzoek in Noord- en Midden-Limburg richt zich op Gezonde Basisscholen en analyseert hoe zij Positieve Gezondheid integreren en onderzoekt of er behoefte is aan implementatie ervan binnen de Gezonde School-aanpak. Hierbij is de volgende onderzoeksvraag opgesteld: "Op welke wijze vullen Gezonde Basisscholen in Noord- en Midden-Limburg de pijlers van Positieve Gezondheid in, en is er behoefte aan integratie in de Gezonde School-aanpak?"

Methode

Bij dit kwalitatieve onderzoek zijn acht semigestructureerde interviews uitgevoerd bij Gezonde School-coördinatoren (GSC's) op Gezonde Basisscholen in Noord- en Midden-Limburg. Hierbij zijn de volgende topics aan bod gekomen: Algemene informatie over de Gezonde School en de GSC, kennis over Positieve Gezondheid, de zes dimensies, gebruik spinnenweb/Kindtool, de verbinding tussen de Gezonde School-aanpak en Positieve Gezondheid en de behoeften betreffende Positieve Gezondheid. De transcripten zijn open en axiaal gecodeerd en vervolgens geanalyseerd. Het interviewen stopte bij het bereiken van saturatie.

Resultaten

Scholen implementeren Positieve Gezondheid door verschillende methodes en activiteiten toe te passen. Hierbij komen de dimensies van Positieve Gezondheid bewust of onbewust terug. Om Positieve Gezondheid verder te implementeren worden enkele uitdagingen genoemd, zoals het maken van keuzes, tijds- en werkdruk. Scholen staan open voor verdere implementatie van Positieve Gezondheid en geven daarbij aan behoefte te hebben aan tijd, geld, lesmateriaal en informatie.

Discussie en conclusie

Het onderzoek suggereert dat Gezonde Basisscholen in Noord- en Midden-Limburg de diverse dimensies van Positieve Gezondheid implementeren en openstaan voor verdere implementatie. De kracht van het onderzoek ligt in de uitvoering van een membercheck en het bereiken van saturatie tijdens de interviews. Het is echter onzeker of de onderzochte

scholen representatief zijn. Aanvullend onderzoek bij andere en meerdere scholen is noodzakelijk om de resultaten te bevestigen.

1 Inleiding

Wereldwijd gaat de algehele gezondheid van kinderen achteruit (Nittari et al., 2019; Nationale Zorggids, 2023). Minder dan 30% van de kinderen tussen de 6 en 18 jaar voldoet aan de mondiale aanbevelingen voor lichamelijke activiteit, waarbij minstens 60 minuten matige tot intensieve lichamelijke activiteit per dag wordt aanbevolen (Neil-Sztramko et al., 2021). In Nederland ligt dit percentage enigszins hoger, echter komt het niet boven de 50% uit. Bovendien is dit percentage in de afgelopen jaren gedaald (Nederlands Jeugdinstituut, 2023). Deze daling loopt parallel aan de toename van prevalentie van obesitas bij kinderen met alle gezondheidsrisico's die dit met zich meebrengt (Di Cesare et al., 2019). Naast de afname van de lichamelijke gezondheid van kinderen, gaat ook de mentale gezondheid van kinderen achteruit. Uit een recent onderzoek van Unicef blijkt dat Nederlandse kinderen wereldwijd als hoogste eindigen op het gebied van levenstevredenheid (UNICEF Nederland, 2020). De levenstevredenheid onder kinderen op basisscholen is in ons land echter significant achteruitgegaan tussen 2017 en 2021 (Boer et al., 2022). Daarnaast is het percentage scholieren in het basisonderwijs dat kampt met mentale problemen in deze periode fors toegenomen (Nederlands Jeugdinstituut, 2023). De genoemde achteruitgang op mentaal en fysiek vlak impliceert dat er enige noodzaak bestaat om aandacht te besteden aan de fysieke en mentale gezondheid in het basisonderwijs (O'Reilly et al., 2018; Anthony & McLean, 2015).

Verder blijkt onder andere uit uitgebreid onderzoek in Finland dat er verbanden bestaan tussen verschillende gezondheidsvariabelen, zoals lichaamsbeweging, voeding en mentale gezondheidsfactoren op jonge leeftijd en de gezondheid op latere leeftijd. Ook deze bevindingen onderstrepen het belang van het integreren van een brede kijk op gezondheid in het basisonderwijs. Door op jonge leeftijd aandacht te besteden aan deze aspecten, kan de gezondheid op latere leeftijd positief worden beïnvloed, wat leidt tot een lagere zorgvraag op onder andere het gebied van fysiotherapie (Akerblom et al., 2009). In de afgelopen jaren heeft er een ontwikkeling plaatsgevonden die extra aandacht besteedt aan gezondheid op basisscholen. Sinds 2017 zijn er namelijk Gezonde Basisscholen (Gezonde School, z.d.-b.). Deze scholen werken met een Gezonde School-aanpak. Deze aanpak heeft als doel een gezonde leefstijl vanzelfsprekend te maken voor leerlingen. Dit doel wordt nagestreefd door aan de slag te gaan met gezondheidsaspecten als voeding, bewegen en sport, welbevinden of relaties en seksualiteit (Beweging Limburg Positief Gezond, 2021).

De Gezonde School-aanpak richt zich op verschillende thema's die betrekking hebben op gezondheid. Echter is de blik op gezondheid van de Gezonde School-aanpak niet helemaal in lijn met de verschuivingen van het afgelopen decennium wat betreft de blik op het begrip gezondheid. Machteld Huber heeft in 2011 een nieuw concept van gezondheid geïntroduceerd, namelijk Positieve Gezondheid: "Gezondheid als het vermogen om je aan te passen en je eigen regie te voeren in het licht van de sociale, fysieke en emotionele uitdagingen van het leven." (Huber et al., 2011). Volgens dit concept wordt dus niet alleen gekeken naar afwezigheid van ziekte, maar wordt gezondheid bepaald op basis van zes pijlers: Lichaamsfuncties, mentaal welbevinden, zingeving, kwaliteit van leven, meedoen en dagelijks leven (Huber et al., 2011). Hoewel de Gezonde School-aanpak zich niet alleen richt op het fysieke aspect, maar ook op het mentale aspect van gezondheid, is de aanpak niet helemaal conform de bredere blik op het begrip gezondheid van Huber dat inmiddels wereldwijd breed gedragen wordt (GGD GHOR Nederland, 2023; Instituut voor Positieve Gezondheid, 2020). Aspecten van Positieve Gezondheid, zoals zingeving, kwaliteit van leven en meedoen komen namelijk niet expliciet terug in de Gezonde School-aanpak (Gezonde School, z.d.-b).

Onderzoekers suggereren dat op basisscholen meer gefocust dient te worden op een bredere blik op gezondheid, zoals Positieve Gezondheid, zodat onder andere de mentale gezondheid, zingeving en kwaliteit van leven van de kinderen meer benadrukt worden. Scholen spelen een cruciale rol bij het ondersteunen van de geestelijke gezondheid van jongeren en het verminderen van de negatieve effecten van sociale factoren (O'Reilly et al., 2018). Ook wijst onderzoek uit dat interventies om mentale gezondheid te verbeteren effectief zijn (Anthony & McLean, 2015).

Jos Clout, opleider en ambassadeur van Institute for Positive Health (IPH) en directeur van basisschool de Zonnewijzer in Roermond, is hier voorloper in en is in 2019 gestart met een programma op zijn basisschool waarin Positieve Gezondheid werd geïmplementeerd in het lesprogramma. Clout is van mening dat hoe jonger men begint met Positieve Gezondheid, hoe meer waarde het kan toevoegen aan iemands leven: "Doorgaans proberen we reparaties aan de 'achterkant' uit te voeren, maar hoe mooi is het als je dat aan de voorkant kunt doen." (Instituut voor Positieve Gezondheid, 2023).

De Beweging Limburg Positief Gezond (BLPG) staat achter deze gedachtegang van Clout en het iPH. De BLPG is immers een beweging die zich bezig houdt met preventie en gezondheidsbevordering in Limburg, waarbij Positieve gezondheid het uitgangspunt vormt (Limburg Positief Gezond, z.d.). De BLPG vindt het belangrijk dat er aandacht wordt besteed aan Positieve Gezondheid en heeft als doel bewustwording te creëren en om Limburg tot in

de haarvaten Positief Gezond te maken. Om zoveel mogelijk mensen te bereiken ziet de BLPG kansen om Positieve Gezondheid in het basisonderwijs en daarmee al op jonge leeftijd onder de aandacht te brengen: "De jeugd is immers de burger van de toekomst." Vervolgens is het doel dat iedereen die bekend is met het concept het waar mogelijk toepast in het dagelijks leven (Beweging Limburg Positief Gezond, 2021).

De BLPG weet echter niet in hoeverre Positieve Gezondheid al op basisscholen is geïmplementeerd. De BLPG is bekend met de Gezonde School-aanpak en weet dat op deze basisscholen meer aandacht wordt besteed aan gezondheid, zowel fysiek als mentaal, dan op reguliere basisscholen. Echter is niet bekend hoe op deze scholen precies invulling wordt gegeven aan het fysieke en mentale aspect van gezondheid en of ook facetten van Positieve Gezondheid terugkomen als zingeving, meedoen en kwaliteit van leven. Ook is er binnen de BLPG geen inzicht in de behoefte aan implementatie van Positieve Gezondheid in de Gezonde School-aanpak.

Het doel van dit onderzoek is dan ook om inzicht te verkrijgen in de invulling van de verschillende pijlers van Positieve Gezondheid op Gezonde Basisscholen in Noord- en Midden-Limburg en de behoefte aan implementatie van Positieve Gezondheid in de Gezonde School-aanpak. Dit is voor de BLPG waardevolle informatie om te kunnen evalueren of het nodig is en wat ervoor nodig is om Positieve Gezondheid te integreren in de Gezonde School-aanpak.

Op basis van de hierbovengenoemde informatie is de volgende vraagstelling opgesteld: Op welke wijze wordt invulling gegeven aan de verschillende pijlers van Positieve Gezondheid op Gezonde Basisscholen in Noord- en Midden-Limburg en hebben Gezonde Basisscholen behoefte aan de implementatie van Positieve Gezondheid in de Gezonde School-aanpak?

2 Methode

2.1 Onderzoeksdesign

Om de onderzoeksvraag te beantwoorden is gekozen om een kwalitatief onderzoek uit te voeren met semigestructureerde interviews. Een semigestructureerd interview is een onderzoekstechniek waarbij de interviewer van tevoren een lijst met vragen heeft opgesteld, maar tijdens het interview flexibel is in de volgorde van de vragen en ruimte biedt voor respondenten om vrijelijk te antwoorden. Bovendien kan de interviewer doorvragen op basis van de antwoorden van de respondenten (Genau, 2023).

2.1.1 Doelgroep

De doelgroep van dit onderzoek werd gevormd door Gezonde School-coördinatoren (GSC) op Gezonde Basisscholen in Noord- en Midden-Limburg. De persoon die werd geïnterviewd op deze scholen was de GSC. Deze coördinator was contactpersoon voor de Gezonde School en nam op de school de regie voor de Gezonde School-aanpak. De functie GSC was een aanvulling op de hoofdfunctie van de schoolmedewerker en kon verschillen van leerkracht tot directielid (Gezonde School, z.d.-a). Omdat dit onderzoek werd uitgevoerd in opdracht van GGD Noord-Limburg, werden alleen scholen in Noord- en Midden-Limburg geselecteerd. In Noord- en Midden-Limburg bevonden zich 188 basisscholen met een account op gezondschool.nl. Van deze accounts waren 136 scholen actief. Dit betekende dat deze basisscholen op het moment van het onderzoek bezig waren met de Gezonde School-aanpak. Het aantal uitgevoerde interviews was afhankelijk van het moment waarop verzadiging was opgetreden, wat betekent dat er geen nieuwe inzichten meer werden verkregen vanuit de deelnemers (Wouters et al., 2015). Moser en Korstjens (2017) gaven aan dat verschillende kwalitatieve onderzoeken minder dan 10 interviews vereisen om deze verzadiging te bereiken. Een inclusiecriteria voor Gezonde Basisscholen in Noord- en Midden-Limburg was minimaal één jaar bezig zijn met de Gezonde School-aanpak, zodat er genoeg inhoudelijke en praktische kennis over de Gezonde School-aanpak was. Naast de Gezonde School moest ook de GSC, bij wie het interview werd uitgevoerd, één jaar ervaring hebben met het toepassen van de Gezonde-School-aanpak. Dit criterium werd gesteld omdat de functie als coördinator kon worden doorgegeven binnen de school of de coördinator op een andere school deze functie had uitgevoerd. Door het stellen van een

jaar ervaring werd verwacht dat de GSC's voldoende kennis en ervaring hadden opgedaan met betrekking tot het concept van de Gezonde School-aanpak. Dit was relevant omdat de interviewvragen zich richtten op het concept van de Gezonde School-aanpak. De GSC hoefde geen kennis te hebben over het gedachtegoed Positieve Gezondheid.

2.2 Procedure

Het eerste contact met de potentieel deelnemende scholen was middels een wervingsmail (bijlage 1) die hen via de Gezonde School-adviseurs van de GGD Noord Limburg was toegezonden. Een Gezonde School-adviseur is de contactpersoon voor een Gezonde Basisschool en gaat na of alles naar behoren verloopt met betrekking tot de Gezonde School-aanpak. Hierdoor stonden de adviseurs dicht bij de GSC's, wat de kans op reactie vergrootte. In deze eerste wervingsmail werd globale informatie gegeven over het onderzoek met de oproep een mail te sturen naar één van de onderzoekers bij interesse in deelname aan het onderzoek. Door een gering aantal reacties op de eerste mail werd na twee weken een herinneringsmail verstuurd.

Na inventarisatie van de reacties werd gekeken of de scholen en GSC's met belangstelling voldeden aan de in- en exclusiecriteria. De geschikte en geïnteresseerde GSC's ontvingen daaropvolgend een uitgebreide informatiebrief (bijlage 2) en een informed consent formulier waarin zij toestemming gaven voor het gebruik van hun gegevens (bijlage 3). Hierna konden de geïnteresseerde GSC's hun definitieve toestemming geven voor deelname aan het onderzoek en een voorkeur aangeven om het interview fysiek, op de school zelf, of online te laten plaatsvinden. Vervolgens werd een afspraak ingepland met de verschillende GSC's voor het uitvoeren van de semigestructureerde interviews.

2.3 Dataverzameling

De twee student-onderzoekers hebben de semigestructureerde interviews uitgevoerd bij de deelnemende GSC's. Bij het interview waren beide studenten aanwezig, waarbij één van hen het gesprek leidde en de ander de volledigheid bewaakte. De interviews werden opgenomen zodat deze achteraf konden worden getranscribeerd. Voorafgaand aan het interview was, in samenspraak met de opdrachtgever, een topiclijst opgesteld. Dit vormde de leidraad voor een interview waardoor op gerichte wijze data werd verzameld om de vraagstelling te beantwoorden. Bij elke topic werden enkele vragen opgesteld als opzet om

de topics aan te snijden. In de loop van het interview werd aan de hand van de antwoorden van de GSC's doorggevraagd over de topics.

2.3.1 Topiclijst

Het interview werd gestart met vragen over algemene gegevens van de Gezonde School en de GSC. Er werd onder andere gevraagd hoelang de basisschool een Gezonde School is, hoelang de GSC de functie heeft en met welke thema's de Gezonde School bezig is of is geweest. Hierdoor werd een beeld gevormd over de school en de GSC en hun relatie met de Gezonde School-aanpak. Alle hoofd- en subvragen van de verschillende topics zijn te vinden in de interviewgide in bijlage 4.

Vervolgens werd bij het tweede topic, kennis over Positieve Gezondheid, gevraagd naar de kennis van de GSC over het gedachtegoed Positieve Gezondheid. Er werd gevraagd om het begrip in eigen woorden uit te leggen. Bij gebrek aan kennis werd uitleg gegeven over het gedachtegoed. De definitie van Positieve Gezondheid werd hierbij genoemd: 'Gezondheid als het vermogen om je aan te passen en je eigen regie te voeren in het licht van de sociale, fysieke en emotionele uitdagingen van het leven' (van Steekelenburg et al., 2016; Huber et al., 2011).

Het volgende topic werd gevormd door de zes pijlers van het concept Positieve Gezondheid: Lichaamsfuncties, mentaal welbevinden, zingeving, kwaliteit van leven, meedoen, dagelijks functioneren. De uitleg van de dimensies staat in de eerste figuur van bijlage 5. Deze figuur werd ook gebruikt tijdens het interview om uit te leggen welke aspecten onder welke pijler vielen. Op deze manier werd per pijler gevraagd of de GSC's er bekend mee waren, wat GSC's verstonden onder het begrip, op welke manier de school ermee bezig was en wat verbeterpunten waren. Zo kregen de onderzoekers een beeld van de bezigheden van de school per pijler van Positieve Gezondheid (IPH, z.d.)

Na de zes dimensies te hebben besproken werd het gebruik van het spinnenweb en de Kindtool bevraagd. IPH heeft speciaal voor kinderen tussen 8 en 16 jaar de Kindtool ontwikkeld. Met deze tool kunnen kinderen aangeven wat zij zelf belangrijk vinden als het gaat om hun gezondheid. De Kindtool bestaat uit een vragenlijst en een visuele weergave van de antwoorden in de vorm van een spinnenweb. Dit instrument kan gebruikt worden als hulpmiddel ter voorbereiding op een gesprek met een zorgverlener of als ondersteuning voor leerkrachten in de klas (Instituut voor Positieve Gezondheid, z.d. -a). Er werd gevraagd naar de kennis over de tool en waarom de tool wel of niet werd ingezet op de school.

Na het bespreken van de dimensies van Positieve Gezondheid en de aanpak van de Gezonde School werd er gevraagd of de GSC de verbinding tussen deze twee elementen kon beschrijven. Hierbij werd doorgevraagd op de overeenkomsten, verschillen en of de GSC mogelijkheden zag voor een bredere implementatie van Positieve Gezondheid binnen de Gezonde School-aanpak.

Ten slotte werd gevraagd of de GSC's behoeften hadden over onder andere; informatie over Positieve Gezondheid, lesmateriaal over Positieve Gezondheid in de reguliere lessen of een thema Positieve Gezondheid binnen de Gezonde School-aanpak. Door deze behoeftes helder te krijgen, ontstond er een inzicht in mogelijke vervolgstappen of voor verder onderzoek.

2.4 Dataverwerking en –analyse

2.4.1 Data-analyse

Thematische analyse werd binnen dit kwalitatief onderzoek gebruikt om data te analyseren (Verhoeven, 2020). De thematische analyse ging van start door het transcriberen van audio-opnames van de interviews. Dit werd gedaan door anonieme transcripties te schrijven en de deelnemende participanten te benoemen als P1. Hierdoor werd de anonimiteit van de deelnemende participanten gegarandeerd. De gegevens werden aanvankelijk open gecodeerd door belangrijke gegevens te koppelen aan codes. Hierbij werd een deductieve benadering gehanteerd wat inhield dat de data werden benaderd met vooraf opgestelde topics waarvan verwacht werd dat ze in de gegevens zouden terugkomen. Vervolgens werden de codes axiaal gecodeerd, waarbij ze werden vergeleken en samengevoegd tot overkoepelende codes. Ten slotte vond de analyse plaats, waarbij onderliggende betekenissen werden gezocht en verbindingen werden gelegd. Na deze stap werd de dataset opnieuw bekeken om te controleren of er thema's moesten worden toegevoegd of samengevoegd. Daarnaast werd bekeken of de thema's een bruikbare en nauwkeurige weergave van de data vormden. Het onderzoek eindigde bij het bereiken van saturatie. Wanneer het laatst afgenomen interview geen nieuwe informatie bevatte werd gestopt met interviewen (Caulfield, 2021). Bij deze thematische analyse werd het stappenplan van Nel Verhoeven (2020) gehanteerd dat gebaseerd was op dat van Braun en Clarke (2006).

2.4.2 Dataverwerking

Om het onderzoek zo betrouwbaar mogelijk uit te voeren werd gebruik gemaakt van verschillende kwaliteitstechnieken. Twee aspecten van trustworthiness, member checking en onderzoekstriangulatie, werden ingezet. Door de getranscribeerde interviews te versturen naar de GSC's werd er gebruik gemaakt van member checking. Dit verhoogde het subelement credibility van trustworthiness (Lincoln & Guba, 1985). De GSC's konden binnen vijf werkdagen eventuele opmerkingen verstrekken via de mail, die vervolgens door de onderzoeker werden verwerkt (Wouters et al., 2015). Dit is ook meegenomen in de informed consent. Door de member check kon worden aangetoond dat het beeld waarheidsgetrouw in beeld is gebracht (Shenton, 2004). Daarnaast werd onderzoekstriangulatie ingezet. Omdat het onderzoeksteam bestond uit twee onderzoekers, was er bij elk interview steeds een observator aanwezig die indien nodig aanvullende en verdiepende vragen kon stellen. Daarnaast zijn de coderingen en analyses van elkaar gecontroleerd, wat bijdroeg aan de credibility van trustworthiness (Lincoln & Guba, 1985). De gecombineerde toepassing van deze methoden diende ter bevordering van de betrouwbaarheid van het onderzoek (Benders, 2020).

3 Resultaten

3.1 Beschrijving doelgroep

Aan het onderzoek namen acht participanten deel. Van de acht GSC's die werden geïnterviewd, werkten twee coördinatoren op speciaal basisonderwijs. Het aantal jaren als Gezonde School en GSC varieerde tussen de verschillende scholen van 1,5 tot 8 jaar. De rol buiten de functie van GSC verschilde per persoon. Zes van de acht interviews werden online via Microsoft Teams gehouden, de overige twee vonden op de locatie van de basisschool plaats. Aanvullend werd de rol als GSC beschreven om de functie in beeld te brengen. De coördinatoren omschreven de rol als: coördineren, het stimuleren van beweging, het aanvragen van deelcertificaten en subsidie, het organiseren van activiteiten, het bewaken van de rode draad, grenzen en kaders stellen en zaken bespreekbaar maken met ouders en collega's. Het aantal thema's en keuze van thema's van de Gezonde School-aanpak verschilde per school. De genoemde gegevens zijn te vinden in tabel 1.

Tabel 1*Gegevens participanten*

School	Soort school	Aantal jaar GS	Aantal jaar GSC	Andere functie(s)	Afname interview	Thema's	Certificaat behaald
1	SBO	8	8	Vakleerkracht gym	Microsoft Teams	W, R&S, V, B&S	Nee
2	BO	6,5	6,5	Directeur	Fysiek	V. B&S	Ja
3	BO	2,5	2,5	Directeur	Microsoft Teams	W, R&S	Ja
4	BO	1,5	1,5	Vakleerkracht gym, interne begeleider, gedragspecialist, meer- en hoogbegaafdheidsspecialist	Microsoft Teams	W	Ja
5	BO	7	2,5	Docent groep 1-2, onderbouwcoördinator	Microsoft Teams	W, R&S, V	Ja
6	BO	2,5	1,5	Vakleerkracht gym, docent groep 6	Fysiek	R&S	Nee
7	SBO	4	4	Vakleerkracht gym	Microsoft Teams	V, B&S	Nee
8	BO	5,5	1,5	Docent, lid managementteam	Microsoft Teams	W, R&S	Ja

BO: basisonderwijs SBO: speciaal basisonderwijs W: welbevinden R&S: relaties en seksualiteit V: voeding B&S: bewegen en sport

3.2 Thema's

Het uitvoeren van het laatste interview heeft geen nieuwe, onbekende informatie opgeleverd, wat aangeeft dat saturatie bereikt is (Scholten et al., 2018). Vervolgens is de member check uitgevoerd en is van elke geïnterviewde GSC goedkeuring verkregen. De resultaten zijn na de analyse van de interviews ondergebracht in onderstaande thema's. In bijlage 6 wordt de codeboom weergegeven.

De volgende thema's zijn geformuleerd:

1. Bekendheid en percepties van Positieve Gezondheid
2. Aandacht voor de zes dimensies van Positieve Gezondheid binnen de scholen
3. Gebruik van tools met betrekking tot Positieve Gezondheid

4. Uitdagingen met betrekking tot de Gezonde School-aanpak en implementatie van Positieve Gezondheid
5. Behoeften met betrekking tot de Gezonde School-aanpak en Positieve Gezondheid

3.3 Resultaten per thema

Bekendheid en percepties van Positieve Gezondheid

Van de acht GSC's benoemden vier volledig, twee gedeeltelijk en twee niet bekend te zijn met het gedachtegoed Positieve Gezondheid. Enkele coördinatoren gaven aan kennis over Positieve Gezondheid te hebben opgedaan door het volgen van een cursus of het deelnemen aan een bijeenkomst. Bij de vraag om Positieve Gezondheid in eigen woorden uit te leggen, werden diverse omschrijvingen genoemd. Vaak genoemde elementen waren onder andere: lekker in je vel zitten, bewegen, andere gespreksvoering en autonomie hebben. Ook Machteld Hubert, de grondlegger van Positieve Gezondheid, werd door sommige coördinatoren benoemd. Eén van de coördinatoren verwoordde Positieve Gezondheid als: "Dat is het totaalplaatje, het welbevinden, het fysiek en geestelijk gezond zijn, preventief handelen in plaats van pleisters plakken. Om eerlijk te zijn liever niet bij jullie als fysiotherapeuten komen, maar aan de voorkant zorgen voor gezonde, fitte leerlingen". Naast de GSC, was op vijf scholen, ook een meerderheid van de leerkrachten bekend met Positieve Gezondheid. Op drie andere scholen waren de overige leerkrachten niet bekend met Positieve Gezondheid.

Alle GSC's gaven aan een verband te zien tussen de Gezonde School-aanpak en Positieve Gezondheid. Daarnaast gaven enkele coördinatoren aan dat Positieve Gezondheid een goede aanvulling zou zijn op de Gezonde School-aanpak omdat Positieve Gezondheid een bredere basis biedt dan de Gezonde School.

Aandacht voor de zes dimensies van Positieve Gezondheid binnen de scholen

Uit de interviews bleek dat alle scholen op hun eigen manier bezig zijn met Positieve Gezondheid. Sommige scholen waren hier weloverwogen mee bezig door bewust te kijken naar de zes dimensies van Positieve Gezondheid en op basis daarvan handelden. Andere scholen werkten met de verschillende facetten van Positieve Gezondheid zonder dit bewust aan Positieve Gezondheid te koppelen.

Uit de interviews bleek ook dat veel dimensies overlap hebben met elkaar. Daardoor was het complex om per dimensie los te bespreken hoe dit op de scholen naar voren komt. De dimensies lichaamsfuncties, meedoen en zingeving konden duidelijk

onderscheiden worden. Die komen hieronder aan bod. Daarna zal de implementatie van Positieve Gezondheid in het algemeen aan bod komen waarin mentaal welbevinden, kwaliteit van leven en dagelijks functioneren terugkomen.

Scholen besteedden duidelijk de meeste aandacht aan de dimensie lichaamsfuncties. Alle scholen waren hier bewust mee bezig. Echter zat tussen de scholen wel veel verschil in de mate van inzetten van de dimensie. Sommige scholen hadden één keer per week gymles en andere scholen hadden wekelijks twee gymlessen van een vakleerkracht en een extra uur gym voor kinderen met overgewicht. Verder gaf één coördinator aan een groen-blauw schoolplein te hebben op school. Dit is een schoolplein dat is ingericht om lichaamsbeweging te stimuleren met veel groen, zoals gras, bomen en struiken en weinig tegels. Daarnaast gaven sommige GSC's aan extracurriculaire activiteiten te verwezenlijken, zoals clinics van verenigingen uit te buurt. Bijna alle scholen maakten gebruik van de methode Bewegend Leren waar beweging wordt gestimuleerd tijdens de gebruikelijke lessen, zoals rekenen en taal, om de opname van de stof te stimuleren. Op het gebied van voeding fluctueerde het van voedingsrichtlijnen voor in de broodtrommel tot meerwekelijkse gezonde schoollunches en fruit op school. Ook werd er op enkele scholen zelf gekookt en had één school een moestuin met eigen verse groenten en fruit.

Een andere dimensie die duidelijk terugkwam op de scholen was de dimensie meedoen. De meeste GSC's benadrukten dit impliciet op school terug te laten komen, bijvoorbeeld in de lessen of in de pauzes. Alle GSC's gaven aan op school gebruik te maken van een pestprotocol. Door gebruik te maken van dit protocol konden de scholen pestgedrag deels voorkomen en adequaat reageren als pestgedrag zich voordoet. Ook vertelde een aantal GSC's mee te doen met de week van het pesten om bewustwording te creëren onder de kinderen. Verder gaven sommige GSC's aan extra lessen te geven over het accepteren van anderen en waren op sommige scholen extra activiteiten, zoals voorlichting van en over mensen met een beperking en over vluchtelingen op school. Zo werd ook aandacht besteed aan andere culturen.

Zingeving is ook een dimensie die terugkwam op de scholen. Enkele GSC's gaven aan niet expliciet bezig te zijn met zaken die in de dimensie zingeving aan bod komen, zoals doelen stellen, cultuur en toekomstperspectief. Meerdere scholen zeiden hiermee bezig te zijn door extra lessen te geven over burgerschap, samen te werken met maatschappelijke organisaties, persoonlijke doelen op te stellen met de kinderen, bezig te zijn met de toekomst en nieuwsberichten te volgen.

Verder kwamen de andere dimensies vooral terug op de scholen in het gebruik van de methodes, vragenlijsten en gesprekken. Door middel hiervan werden de behoeften en

het mentaal welbevinden van de kinderen gemonitord. Daarnaast gaven sommige GSC's aan te werken met vertrouwenspersonen, de wensen van het kind centraal te stellen en samen regels op te stellen. Tot slot gaven alle GSC's aan te werken met richtlijnen over de inzet van vragenlijsten, methodes en de omgang met kinderen. De meeste GSC's gaven hierbij als kanttekening dat deze richtlijnen niet allesbepalend zijn en dat ervan kan worden afgeweken als de situatie daar volgens de leerkracht om vraagt.

Gebruik van tools met betrekking tot Positieve Gezondheid

In het interview werd expliciet gevraagd naar het gebruik van de Kindtool of het spinnenweb van Positieve Gezondheid. De helft van de GSC's gaven aan bekend te zijn met het spinnenweb of de Kindtool. Echter werd het spinnenweb of de Kindtool slechts op één school ingezet bij de kinderen. Deze GSC vertelde dat de Kindtool minimaal twee keer per jaar gebruikt werd in een individueel gesprek over hoe het met een kind gaat. In dit gesprek namen de docenten de Kindtool als leidraad om het gesprek te voeren en alle dimensies van Positieve Gezondheid af te gaan. De GSC gaf aan door de Kindtool meer diepgang te bereiken in de gesprekken: "Dus we merken dat we door die tool te gebruiken op een heel ander level komen met het kind. En dat is de winst die je eruit haalt." Naast het tweejaarlijks inzetten van de Kindtool in het individueel gesprek, werd de Kindtool ook naar eigen invulling van de leerkracht individueel of klassikaal ingezet.

Zes van de zeven scholen die de Kindtool of het spinnenweb niet gebruikten, vertelden dat ze gebruik maken van een andere methodes of vragenlijsten om jaarlijkse gesprekken te leiden. In de interviews kwamen vijf tools naar voren die ingezet worden in deze gesprekken. Deze hadden te maken met mentaal en fysiek welbevinden van het kind, sociaal-emotioneel functioneren, pedagogisch klimaat, wereldoriëntatie en omgang met emoties, waardoor deze overeenkomsten hadden met de Kindtool.

Alle scholen stonden positief tegenover de Kindtool. De participanten gaven aan meerwaarde te zien in het gebruik van de Kindtool, omdat het overzichtelijk is en veel onderwerpen bevat, zodat er diepgang ontstaat in een gesprek. Sommige GSC's gaven aan dat de Kindtool uitgebreider was dan de tool die nu gebruikt wordt.

Uitdagingen met betrekking tot de Gezonde School-aanpak en implementatie van Positieve Gezondheid

Bij het bespreken van de verdere implementatie van Positieve Gezondheid op school, waaronder bijvoorbeeld een nieuw thema 'Positieve Gezondheid' in de Gezonde School-aanpak, kwamen verschillende uitdagingen ter sprake. Enkele GSC's gaven aan niet te

weten of de leerkrachten op school openstonden voor verdere implementatie van Positieve Gezondheid door bijvoorbeeld een nieuw thema te integreren. Daarnaast kwam het maken van keuzes aan bod. Sommige coördinatoren gaven aan dat door Positieve Gezondheid verder te implementeren andere zaken weggestreept moesten worden. Het maken van keuzes hierin werd als lastig beschouwd. Verder werden tijdsdruk en werkdruk in het algemeen meermaals als uitdaging genoemd. Om meer tijd te krijgen om nieuwe thema's op te pakken kozen enkele GSC's er daarom voor om voor bepaalde thema's bewust geen certificaat aan te vragen, ondanks dat men op school actief bezig was met het desbetreffende thema. Hierdoor werd administratietijd beperkt. Verscheidene coördinatoren benadrukten dat de Gezonde School-aanpak over het algemeen te veel gericht is op het behalen van certificaten en dat het administratief te veel werk is om themacertificaten te behalen. Ook werd een uitdaging genoemd met betrekking tot het gebruik van de Kindtool. Het merendeel van de GSC's gaf aan gebruik te maken van een vergelijkbare vragenlijst. De meeste GSC's waren erg positief over de Kindtool, maar één GSC gaf aan niet te weten of de Kindtool voldeed aan alle wettelijke eisen, waardoor de docenten, naast het eventueel afnemen van de Kindtool, toch nog gebruik moesten maken van een andere vragenlijst/tool. Dit zou erg tijdrovend zijn en zou daardoor kunnen worden gezien als reden om de Kindtool niet te gebruiken. Tot slot werd de betrokkenheid van de ouders als uitdaging gezien. Eén GSC gaf aan het lastig te vinden hoe ver de school kan gaan wat betreft het invoeren van regels op het gebied van gezondheid. Als voorbeeld werd gegeven of scholen mogen bepalen wat wel en niet in de broodtrommel mag worden meegegeven naar school. De GSC gaf aan dat men als school wil dat kinderen gezond eten, maar dat verschillende ouders zelf willen bepalen wat hun kind eet.

Behoeften met betrekking tot de Gezonde School-aanpak en Positieve Gezondheid

Uit de interviews is naar voren gekomen dat bijna alle scholen openstaan voor een thema met betrekking tot Positieve Gezondheid vanuit de Gezonde School-aanpak, omdat dit zou helpen bij het implementeren van Positieve Gezondheid op school. Dit houdt in dat naast thema's als relaties en seksualiteit, welbevinden en voeding ook een thema Positieve Gezondheid zou worden aangeboden. Ook werd door een GSC aangegeven dat er behoefte was aan de koppeling tussen Positieve Gezondheid en de thema's die nu al worden aangeboden vanuit de Gezonde School-aanpak, omdat Positieve Gezondheid een overkoepelend begrip is. Hierdoor kregen de bestaande thema's een breder doel: "Positieve Gezondheid is iets wat erboven hangt. Als je vanuit die dimensies gaat kijken en zou je daar de thema's aan koppelen, dan is het veel breder dan alleen het thema voeding

en het thema bewegen.” Verder gaven enkele GSC's aan behoefte te hebben aan meer Positieve Gezondheid in de klas. Om dit te bereiken zouden ze aanvullende informatie over Positieve Gezondheid en de Kindtool kunnen gebruiken. Zij gaven allemaal aan geen hulp nodig te hebben bij het vergaren van informatie hierover: “Op internet is natuurlijk heel veel te vinden. Dus ik neem aan dat ik dat kan vinden en dan is dat ook niet nodig om meer informatie te krijgen.” Meerdere GSC's gaven aan dat er behoefte was aan middelen zoals geld, tijd en lesmateriaal om Positieve gezondheid te implementeren. De behoefte aan geld en tijd was volgens de scholen niet specifiek voor Positieve Gezondheid, maar dit was binnen het onderwijs een algemene behoefte. Ook gaf één van de twee GSC's uit het speciaal onderwijs aan behoefte te hebben aan een vertaalslag van Positieve Gezondheid naar het speciaal onderwijs, omdat de kinderen van deze scholen andere onderwijsbehoeftes hebben.

4 Discussie

Het doel van deze bachelorthesis was antwoord krijgen op de vraag: Op welke wijze wordt invulling gegeven aan de verschillende pijlers van Positieve Gezondheid op Gezonde Basisscholen in Noord- en Midden-Limburg en hebben Gezonde Basisscholen behoefte aan de implementatie van Positieve Gezondheid in de Gezonde School-aanpak? Uit dit onderzoek is gebleken dat scholen invulling geven aan de verschillende pijlers van Positieve Gezondheid door bezig te zijn met verschillende elementen, binnen- en buiten de Gezonde School-aanpak. Scholen zijn bezig met activiteiten en methodes die passen bij een bredere blik op gezondheid. Hiermee richt men zich op de Gezonde Basisscholen op mentaal en fysiek welbevinden, sociaal-emotioneel functioneren en omgang met emoties. Verder komen de invullingen van de pijlers lichaamsfuncties, meedoen en zingeving aan bod. Op kennisbanken duiken steeds meer initiatieven en tools, zoals spellen en apps, op die te maken hebben met Positieve Gezondheid in het onderwijs (Instituut voor Positieve Gezondheid, z.d. -b). Dit laat zien dat men bezig is met het implementeren van het gedachtegoed.

Lichaamsfuncties blijkt de dimensie waar scholen het meest mee bezig zijn, met aandacht voor gymlessen, bewuste voeding, omgevingsinrichting en de methode bewegend leren. Meedoen wordt benadrukt met een focus op pestprotocol, bewustwording van pesten, extra lessen over acceptatie en activiteiten rondom diversiteit. Zingeving komt aan bod door onder andere extra lessen over burgerschap, cultuur, persoonlijke doelen en toekomstperspectief. Bij het implementeren van Positieve Gezondheid lopen de GSC's tegen verschillende uitdagingen aan. Deze uitdagingen hadden betrekking op onzekerheid over de bereidheid van leerkrachten, het maken van keuzes, tijds- en werkdruk, het inzetten van de Kindtool en de betrokkenheid van de ouders.

Het tweede deel van de onderzoeksvraag omvatte de behoeften van de scholen betreffende Positieve Gezondheid. De meerderheid van de GSC's gaf aan behoefte te hebben aan verdere implementatie van Positieve Gezondheid. Om dit te verwezenlijken was er behoefte hadden aan tijd, geld, lesmateriaal en informatie over Positieve Gezondheid. Behoeftte aan tijd en geld is een welbekend fenomeen in het onderwijs (Redactie Beroepseer, 2022). Ook gaven de GSC's aan open te staan voor een thema over Positieve Gezondheid vanuit de Gezonde School-aanpak. Daarnaast benadrukten ze de bestaande thema's van de Gezonde School-aanpak te willen koppelen aan Positieve Gezondheid, omdat op deze manier de thema's een breder doel krijgen. Ook in ander

onderzoek op het gebied van Positieve Gezondheid in het onderwijs komt naar voren dat studenten en docenten positief zijn tegenover in implementeren van een bredere kijk op gezondheid in het onderwijs (Bladel, 2022).

Bij het reflecteren op de uitvoering van dit onderzoek zijn enkele sterke punten, maar ook enkele limitaties naar voren gekomen. Een sterk punt van het onderzoek is het uitvoeren van de member check voor de trustworthiness van het onderzoek. Na de interviews is het transcript naar de betreffende GSC gestuurd voor een member check, waarna akkoord is ontvangen van alle acht geïnterviewde GSC's. Hierdoor kon worden vastgesteld dat het beeld waarheidsgetrouw in kaart is gebracht.

Een andere sterkte is het bereiken van saturatie in de resultaten. Het uitvoeren van het laatste interview heeft geen nieuwe, onbekende informatie opgeleverd. Dit geeft aan dat saturatie is bereikt en een extra interview geen extra informatie had opgeleverd (Scholten et al., 2018).

Daarnaast was bij elke meeting met de opdrachtgever ook een Gezonde Schooladviseur aanwezig. Dit heeft bijgedragen aan het in kaart brengen van kennishiaten, de afbakening van het onderzoek en het zo volledig mogelijk opstellen van de topiclijst en interviewvragen. Hierdoor werd de informatie in de interviews zo volledig mogelijk uitgevraagd wat uiteindelijk resulteerde in een zo volledig mogelijk antwoord op de onderzoeksvraag.

Voor het onderzoek zijn interviews afgenomen op acht verschillende scholen, waarbij op elke school één GSC werd geïnterviewd. Door verschillende coördinatoren op scholen te ondervragen kon een beeld worden verkregen van de situatie in Noord- en Midden-Limburg. Het onderzoek omvat echter zowel scholen met regulier basisonderwijs als speciaal basisonderwijs, waarbij de onderwijsmethoden kunnen variëren. Hierdoor kon de toepassing van Positieve Gezondheid ook verschillen, wat invloed had op de verkregen resultaten. Niettemin biedt deze aanpak wel een brede afspiegeling van de werkelijkheid door zowel reguliere Gezonde Basisscholen en Gezonde basisscholen met speciaal onderwijs mee te nemen.

De interviews hebben onder verschillende omstandigheden plaatsgevonden, namelijk fysiek en via Microsoft Teams. Wellicht werd deelname aan het onderzoek laagdrempeliger gemaakt door de GSC de keuze te bieden op welke manier het interview werd afgenomen, wat resulteerde in voldoende werving van deelnemers. Eveneens wordt het gebruik van Microsoft Teams steeds gangbaarder, waardoor dit zonder problemen verliep. Wel merkte de observator bij de interviews die online plaatsvonden dat het moeilijker was om in te springen met een aanvullende vraag, omdat dit het gesprek meer

verstoorde dan bij een fysiek interview. Echter weerhield dit de observator er niet van om aanvullende vragen te stellen, waardoor een vergelijkbare diepgang werd bereikt.

Voorafgaand aan het onderzoek werd een wervingsmail verzonden naar verschillende Gezonde Scholen in Noord- en Midden-Limburg waarin werd vermeld dat het onderzoek betrekking had op Positieve Gezondheid op Gezonde Basisscholen. Hierdoor is er een redelijke kans dat scholen zonder kennis van Positieve Gezondheid ervoor hebben gekozen om niet te reageren op de wervingsmail, wat mogelijk heeft geleid tot selectiebias. Dit zou kunnen betekenen dat de resultaten aangeven dat Gezonde Basisscholen in Noord- en Midden-Limburg zich meer bezighouden met Positieve Gezondheid dan daadwerkelijk het geval is.

Uit het onderzoek is gebleken dat de meerderheid van de GSC's behoefte heeft aan het implementeren van Positieve Gezondheid in het basisonderwijs, waaronder een thema 'Positieve Gezondheid' binnen de Gezonde School-aanpak. Daarom wordt aanbevolen om de Gezonde School een thema over Positieve Gezondheid ontwikkelt, om zo Positieve Gezondheid middels een methode in te kunnen zetten in het onderwijs waarbij alle dimensies aan bod komen. De Gezonde School-aanpak is een landelijk programma waar de BLPG als opdrachtgever geen directe invloed op heeft. Daarom wordt als alternatief voorgesteld dat Gezonde School-adviseurs een van de nieuw ontwikkelde methodes van Positieve Gezondheid kunnen aanbevelen op Gezonde Scholen, zoals het DOEboek Positieve Gezondheid of de Positieve Gezondheid schoolagenda Learn & Life Journal (Instituut voor Positieve Gezondheid, 2023).

De in dit onderzoek geïncludeerde scholen zijn allemaal aangesloten bij de Gezonde School-aanpak en dus bezig met verschillende gezondheidsaspecten. Voor vervolgonderzoek wordt aanbevolen om het onderzoek ook uit te voeren op basisscholen die niet zijn aangesloten bij de Gezonde School. Op die manier kan worden onderzocht of op deze scholen ook invulling wordt gegeven aan de pijlers van Positieve Gezondheid en of er behoefte is aan de implementatie ervan.

Uit dit onderzoek kan worden geconcludeerd dat men op Gezonde Basisscholen in Noord- en Midden-Limburg actief bezig is met verschillende dimensies van Positieve Gezondheid. Of wel bewust, door activiteiten, lessen en/of methodes te koppelen aan Positieve Gezondheid, of wel onbewust, door bezig te zijn met activiteiten, lessen of methodes die in verbinding staan met een bredere kijk op gezondheid en daarmee met Positieve Gezondheid. Er is wel degelijk sprake van een verschil tussen de verschillende scholen wat betreft de mate van implementatie van Positieve Gezondheid. Waar de ene school stuk voor stuk de facetten van Positieve Gezondheid kon afvinken, was de andere

school bezig met maar enkele dimensies van Positieve Gezondheid. De onderzochte scholen stonden open voor een verdere implementatie van Positieve Gezondheid, waarbij de GSC's aangaven behoefte te hebben aan informatie en lesmateriaal en eventueel een extra thema met betrekking tot Positieve Gezondheid vanuit de Gezonde School-aanpak. Het is door de gekozen manier van werving niet zeker of de onderzochte scholen een representatieve afspiegeling zijn van alle Gezonde Basisscholen. Daarnaast is niet bekend hoe reguliere basisscholen zich verhouden tot de Gezonde Basisscholen op het gebied van implementatie van Positieve Gezondheid. Volgens dit onderzoek staan scholen aan de start van het implementeren van Positieve Gezondheid en staan de onderzochte scholen open voor verdere implementatie. Echter is extra onderzoek op dit gebied geïndiceerd om een waardig oordeel te vellen over de mate van implementatie en behoeften op gebied van Positieve Gezondheid.

Literatuurlijst

- Akerblom, H.K., Uhari, M., Pesonen, E., Dahl, M., Ea, K., Em, N., Pietikäinen, M., Salo, M. K., Aromaa, A., & Kannas, L. (1991). Cardiovascular risk in young finns. *Annals of Medicine*, 23(1), 35–39. <https://doi.org/10.3109/07853899109147928>
- Anthony, H., & McLean, L. A. (2015). Promoting Mental health at school: Short-term effectiveness of a popular school-based resiliency programme. *Advances in school mental health promotion*, 8(4), 199–215. <https://doi.org/10.1080/1754730x.2015.1065188>
- Benders, L. (2020, 30 maart 2022). *Valide en betrouwbare interviewvragen formuleren | Voorbeelden*. Scribbr. Retrieved 12 oktober from <https://www.scribbr.nl/onderzoeksmethoden/goede-interviewvragen-formuleren/>
- Beweging Limburg Positief Gezond. (2021). *De bron voor het mooie Limburgse leven*. Position Paper.
- Bladel, B. (2022). *Positieve Gezondheid in het mbo-onderwijs*. ROC Midden Nederland
- Boemaars, C., de Bot, C., & Dierx, J. (2019). *Past positieve gezondheid binnen het vakgebied fysiotherapie?* <https://www.fysiotherapiewetenschap.com/artikelen/9/past-positieve-gezondheid-binnen-het-vakgebied-fysiotherapie>
- Boer, M., Van Dorsselaer, S., De Looze, M., De Roos, S., Brons, H., Van den Eijnden, R., Monshouwer, K., Huijnk, W., Ter Bogt, T., Vollebergh, W. & Stevens, G. (2022). *Gezondheid en welzijn van jongeren in Nederland*. Trimbos Kennisinstituut. Geraadpleegd 3 oktober 2023, van <https://www.trimbos.nl/wp-content/uploads/2022/09/AF2022-HBSC-2021-Gezondheid-en-welzijn-van-jongeren-in-Nederland.pdf>
- Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77–101. <https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa>
- Caulfield, J. (2021). *Wat is een thematische analyse (thematic analysis)?* Geraadpleegd 20 september 2023, van <https://www.scribbr.nl/onderzoeksmethoden/thematische-analyse/>
- De Vries, C., Hagenaars, L., Kiers, H., Schmitt, M. (2014). *KNGF Beroepsprofielen Fysiotherapeuten*. Geraadpleegd 13 september 2023, van <https://www.kngf.nl/binaries/content/assets/kngf/onbeveiligd/krf-nl/kngf-beroepsprofielen-fysiotherapeuten>

- Di Cesare, M., Sorić, M., Bovet, P., Miranda, J., Bhutta, Z., Stevens, G., Laxmaiah, A., Kengne, A., & Bentham, J. (2019). The epidemiological burden of obesity in Childhood: a worldwide epidemic requiring urgent action. *BMC Medicine*, 17(1). <https://doi.org/10.1186/s12916-019-1449-8>
- Genau, L. (2023). *Semigestructureerde of half-gestructureerde interviews in je scriptie*. Geraadpleegd op 10 september, van <https://www.scribbr.nl/author/leagenau/>
- Gezonde School. (z.d. -a). *Gezonde School-coördinator*. Geraadpleegd op 25 augustus 2023, van <https://www.gezondeschool.nl/advies-en-ondersteuning/ondersteuningsaanbod/gezonde-school-coordinator>
- Gezonde School. (z.d. -b). *Wat is Gezonde School?* Geraadpleegd op 1 september 2023, van <https://www.gezondeschool.nl/aanpak/wat-is-gezonde-school>
- Gezonde School. (z.d. -c). *Wat is Gezonde School?* Geraadpleegd op 12 november 2023, van <https://www.gezondeschool.nl/aanpak/over-ons>
- GGD GHOR Nederland. (2023, 10 augustus). *Persoonlijkheidsprijs als impuls voor positieve gezondheid?* Geraadpleegd 10 december 2023, van <https://ggdghor.nl/actueel-bericht/persoonlijkheidsprijs-als-impuls-voor-positieve-gezondheid/>
- Huber, M., Knottnerus, J. A. (2011). How should we define health? *British Medical Journal*, 343, d4163. <https://doi.org/10.1136/bmj.d4163>
- Instituut voor Positieve Gezondheid. (2023, 24 februari). *DOEboek Positieve Gezondheid maakt van studenten ROC van Twente regisseurs van eigen leven*. Geraadpleegd 6 december 2023, van <https://www.iph.nl/kennisbank/doeboek-positieve-gezondheid-maakt-van-studenten-roc-van-twente-regisseurs-van-eigen-leven/>
- Instituut voor Positieve Gezondheid. (2020, 16 december). *Gezondheidsdefinitie WHO blijkt te statisch* Geraadpleegd op 29 augustus, van <https://www.iph.nl/kennisbank/gezondheidsdefinitie-who-blijkt-te-statisch/#:~:text=De%20definitie%20stamt%20uit%201948,definitie%20ook%20een%20afbakening%20is.>
- Instituut voor Positieve Gezondheid. (2021, 25 mei). *Hoe implementeer je positieve gezondheid op een basisschool?* Geraadpleegd op 30 september 2023, van <https://www.iph.nl/kennisbank/hoe-implementeer-je-positieve-gezondheid-op-een-basisschool/>
- Instituut voor Positieve Gezondheid. (z.d. -a). *Kindtool: Mijn Positieve Gezondheid*. Geraadpleegd 5 oktober 2023, van <https://www.iph.nl/kindtool-mijn-positieve-gezondheid/>

- Instituut voor Positieve Gezondheid. (z.d. -b). *Kennisbank*. Geraadpleegd 5 oktober 2023, van <https://www.iph.nl/kennisbank/>
- Limburg Positief Gezond. (z.d.). *Waarom de beweging?* Geraadpleegd op 27 augustus 2023, van <https:// limburgpositiefgezond.nl/waarom-de-beweging>
- Lincoln, Y. S., & Guba, E. G. (1985). *Naturalistic Inquiry*. Newbury Park, CA: Sage Publications. <http://www.qualres.org/HomeLinc-3684.html>
- Moser, A., & Korstjens, I. (2017). Series: Practical Guidance to Qualitative Research. Part 3: Sampling, Data Collection and Analysis. *European Journal of General Practice*, 24(1), 9–18. <https://doi.org/10.1080/13814788.2017.1375091>
- Nationale Zorggids. (2023, 13 april). *1 op de 7 kinderen die psychische hulp krijgt, heeft het ook echt nodig*. Geraadpleegd 10 oktober, van <https://www.nationalezorggids.nl/jeugdzorg/nieuws/68201-1-op-de-7-kinderen-die-psychische-hulp-krijgt-heeft-het-ook-echt-nodig.html>
- Nederlands Jeugdinstituut. (2023). *Cijfers over beweging*. Geraadpleegd 4 oktober 2023, van <https://www.nji.nl/cijfers/beweging#:~:text=In%202021%20ging%20het%20om,%20C4%20procent%20in%202022>
- Nederlands Jeugdinstituut. (2023, 13 juni). *Welbevinden*. Geraadpleegd 29 augustus 2023, van <https://www.nji.nl/cijfers/welbevinden>
- Neil-Sztramko, S., Caldwell, H. A. T., & Dobbins, M. (2021). School-based physical activity programs for promoting physical activity and fitness in children and adolescents aged 6 to 18. *The Cochrane library*, 2021(9). <https://doi.org/10.1002/14651858.cd007651.pub3>
- Nittari, G., Scuri, S., Petrelli, F., Pirillo, I., Di Luca, N. M., & Grappasonni, I. (2019). *Fighting Obesity in Children from European World Health Organization Member States. Epidemiological data, medical-social aspects, and prevention Programs*. PubMed, 170(3), e223–e230. <https://doi.org/10.7417/ct.2019.2137>
- O'Reilly, M., Sviryzdenka, N., Adams, S., & Dogra, N. (2018). Review of mental health promotion interventions in schools. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology*, 53(7), 647–662. <https://doi.org/10.1007/s00127-018-1530-1>
- Redactie Beroepseer (2022, 22 juli). *Essentiële behoeften van leraren: De top tien*. Geraadpleegd 10 december 2023, van <https://beroepseer.nl/blogs/essentiele-behoeften-van-leraren-de-top-tien/>

- Scholten, R. J. P. M., Offringa, M., & Assendelft, W. J. J. (2018). *Inleiding in evidence-based medicine*. Bohn Stafleu van Loghum. [https://doi.org/https://doi.org/10.1007/978-90-368-1978-7](https://doi.org/10.1007/978-90-368-1978-7)
- Shenton, A. K. (2004). Strategies for ensuring trustworthiness in qualitative research projects. *Education for Information*, 22(2), 63–75. <https://doi.org/10.3233/efi-2004-22201>
- UNICEF Nederland. (2020). *Report Card 16: An Unfair Start*. Geraadpleegd 26 augustus 2023, van <https://www.unicef.nl/files/Report-Card-16-UNICEF-Embargo-3-sept-0201-uur-CET.pdf>
- Van Steekelenburg, E., Kersten, I., Huber, M. (2016). *Rapport: Positieve Gezondheid in Nederland*. Geraadpleegd op 29 augustus van https://www.zonmw.nl/sites/zonmw/files/typo3-migrated-files/Rapport_Positieve_Gezondheid_in_Nederland_2016.pdf
- Verhoeven, P. S. (2020). *Thematische Analyse*. Boom uitgevers Amsterdam.
- West, M. A., Loughney, L., Lythgoe, D., Barben, C. P., Sripadam, R., Kemp, G. J., . . . Jack, S. (2015). *Effect of prehabilitation on objectively measured physical fitness after neoadjuvant treatment in preoperative rectal cancer patients: a blinded interventional pilot study*. *British Journal of Anaesthesia*, 114(2), 244-251. <https://doi.org/10.1093/bja/aeu318>
- Wouters, E., Zaalen, Y., Bruijning, J. E., & van Zaalen, Y. (2015). *Praktijkgericht onderzoek in de (para)medische zorg* (tweede, herziene druk). Coutinho.
- Yaron, G., Spreeuwenberg, M., Ruwaard, D. (2021). *Handreiking: Werken met Positieve Gezondheid*. Geraadpleegd 13 september 2023, van https://www.iph.nl/assets/uploads/2021/09/handreiking_werken_met_positieve_gezondheid.pdf iph

Bijlagen

Bijlage 1 – Brief werving participanten

Positieve Gezondheid

Een kwalitatief onderzoek over de huidige stand van zaken van Positieve Gezondheid op Gezonde Basisscholen in Noord- en Midden-Limburg.

Beste Gezonde School-coördinatoren,

Wij zijn Inge en Siem, vierdejaars fysiotherapiestudenten op Zuyd Hogeschool in Heerlen. Komend half jaar voeren we in samenwerking met GGD Noord-Limburg voor onze scriptie een onderzoek uit op gebied van Positieve Gezondheid op Gezonde Basisscholen.

We benaderen jullie via deze mail, omdat jullie ervaring hebben met de Gezonde School-aanpak. Bij deze aanpak komen verschillende thema's met betrekking tot gezondheid aan bod. Maar, zijn jullie ook bezig met Positieve Gezondheid? Dit willen wij in kaart brengen.

Het kan natuurlijk zijn dat jullie nu al bewust met Positieve Gezondheid bezig zijn of er juist nog niks vanaf weten. In beide gevallen is deelname erg waardevol. Door een gesprek aan te gaan willen we erachter komen:

- In hoeverre men op school bekend is met het concept Positieve Gezondheid.
- Wat de school doet om het concept te implementeren op school.
- Of de school ergens behoefte aan heeft met betrekking tot Positieve Gezondheid.

Wat vragen we van jullie?

- Een half uur tot maximaal een uur van de kostbare tijd van een Gezonde School-coördinator die weet wat er op de school speelt met betrekking tot de Gezonde School-aanpak.
- Deze persoon dient minimaal een jaar ervaring te hebben als Gezonde School-coördinator.
- De gesprekken vinden, bij voorkeur, plaats in week 44, 45 of 46. De exacte dagen en tijden kunnen in overleg worden gepland.
- Alle basisscholen in Noord- of Midden-Limburg die minimaal een jaar bezig zijn met de Gezonde School-aanpak op welke manier dan ook.

Door mee te doen zijn wij enorm geholpen met onze scriptie, maar veel belangrijker nog: Door jullie input kan inzicht worden verkregen over de verbinding tussen de Gezonde School-aanpak en Positieve Gezondheid!

Mocht u interesse hebben, ontvangen we graag een mail op 2066256jutten@zuyd.nl.

We kijken uit naar uw reactie.

Met vriendelijke groet,

Inge Jochems en Siem Jutten

Bijlage 2 – Proefpersoneninformatie folder (PIF)

Informatie t.b.v. deelname aan interviewstudie

Positieve Gezondheid op Gezonde Basisscholen

Een kwalitatief onderzoek over de kennis, implementatie en behoefte van Positieve Gezondheid op Gezonde Basisscholen in Noord- en Midden-Limburg.

Inleiding

Geachte heer/mevrouw,

U ontvangt deze brief omdat u heeft aangegeven interesse te hebben in de deelname aan het onderzoek naar Positieve Gezondheid op Gezonde Basisscholen. Aan dit onderzoek zullen naar verwachting 10-12 Gezonde Scholen meedoen en zal plaatsvinden op de locatie van de school zelf of online via Microsoft Teams.

Voordat u beslist of u wilt meedoen aan dit onderzoek, krijgt u uitleg over wat het onderzoek inhoudt. Lees deze informatie rustig door en vraag de onderzoeker uitleg als u vragen heeft.

1. Doel van het onderzoek

Positieve Gezondheid is een bredere kijk op gezondheid, uitgewerkt in zes dimensies. Met die bredere benadering draag je bij aan het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan. Het doel van dit onderzoek is om inzicht te verkrijgen in de invulling van de verschillende pijlers van Positieve Gezondheid op Gezonde Basisscholen in Noord- en Midden-Limburg en de behoefte aan implementatie van Positieve Gezondheid in de Gezonde School-aanpak.

2. Wat meedoen inhoudt

U wordt gevraagd deel te nemen aan een interview van circa 30 minuten tot maximaal 1 uur. Samen met de onderzoeker zult u een afspraak plannen op het interview af te nemen. De interviews zullen op school of via Microsoft Teams plaatsvinden. Microsoft Teams is een beveiligd programma waarmee u met de onderzoeker kunt videobellen. U kunt dit programma gebruiken op uw computer of smartphone. Als u digitaal wilt deelnemen aan het interview, kunt u dit per e-mail aan de onderzoeker laten weten. U zult voorafgaand aan het interview een uitnodigingslink via e-mail ontvangen. Voorafgaand aan het interview zal de onderzoeker het toestemmingsformulier met u doornemen. Gedurende de gehele interviewsessie zal de onderzoeker een geluidsopname maken. De vragen die gesteld worden, zullen betrekking hebben op het gedachtegoed Positieve Gezondheid, of verschillende dimensies van Positieve Gezondheid worden toegepast binnen de Gezonde School en of er verdere behoeften zijn met betrekking tot Positieve Gezondheid. Het is aan u om te bepalen welke informatie u met de onderzoeker wilt delen. Verder wordt u na afname van het interview gevraagd het transcript na te lezen en te checken op volledigheid en correctheid. Het transcript van het interview zal worden doorgestuurd via de mail. U kunt binnen vijf werkdagen eventuele opmerkingen verstrekken via de mail, die vervolgens door de onderzoeker worden verwerkt. Deelname stopt na controle van het transcript.

3. Mogelijke voor- en nadelen

U zult persoonlijk geen (direct) voordeel hebben door mee te doen aan dit onderzoek. Wel biedt het u de gelegenheid om uw stem te laten gelden over invulling van de van Positieve

Gezondheid op Gezonde Basisscholen en de behoefte aan implementatie van Positieve Gezondheid in de Gezonde School-aanpak. Een mogelijk nadeel is dat deelname aan het interview tijd in beslag zal nemen.

4. Als u niet wilt meedoen of wilt stoppen met het onderzoek

U beslist zelf of u meedoet aan het onderzoek. Deelname is vrijwillig. Als u meedoet, kunt u zich altijd bedenken en toch stoppen, ook tijdens het onderzoek. U hoeft niet te zeggen waarom u stopt. De gegevens die tot dat moment zijn verzameld, worden gebruikt voor het onderzoek.

5. Gebruik en bewaren van uw gegevens

Voor dit onderzoek worden uw persoonsgegevens zoals uw naam en de naam van de school verzameld, gebruikt en bewaard. Het verzamelen, gebruiken en bewaren van uw gegevens is nodig om de vragen die in dit onderzoek worden gesteld te kunnen beantwoorden en de resultaten te kunnen publiceren. Wij vragen voor het gebruik van uw gegevens uw toestemming.

Vertrouwelijkheid van uw gegevens

Om uw privacy te beschermen krijgen uw gegevens een code. Uw naam en andere gegevens die u direct kunnen identificeren worden daarbij weggelaten. In rapporten en publicaties over het onderzoek zijn de gegevens niet tot u te herleiden. De gegevens die naar de opdrachtgever worden gestuurd bevatten alleen de code, maar niet uw naam of ander gegevens waarmee u kunt worden geïdentificeerd.

Toegang tot uw gegevens voor controle

Sommige personen kunnen wel uw naam en andere persoonlijke gegevens zonder code inzien. Dit zijn mensen die controleren of de onderzoekers het onderzoek goed en betrouwbaar uitvoeren. Deze personen kunnen bij uw gegevens komen:

- Een controleur die voor de opdrachtgever werkt.
- Nationale en internationale toezichthoudende autoriteiten.

Deze personen houden uw gegevens geheim. Voor inzage door deze personen vragen wij u toestemming te geven. De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd kan zonder uw toestemming uw gegevens inzien.

Bewaartermijn gegevens

Uw gegevens moeten 10 jaar worden bewaard bij de opdrachtgever.

Bewaren en gebruiken van gegevens

Uw verzamelde gegevens kunnen na afloop van dit onderzoek ook nog van belang zijn voor ander wetenschappelijk onderzoek op het gebied van de Positieve Gezondheid en Gezonde Scholen. Daarvoor zullen uw gegevens 10 jaar worden bewaard bij de opdrachtgever. In het toestemmingformulier geeft u aan of u dit goed vindt. Geeft u geen toestemming? Dan kunt u nog steeds meedoen met dit onderzoek.

Intrekken toestemming

U kunt uw toestemming voor gebruik van uw persoonsgegevens altijd weer intrekken. Zeg dat dan tegen de onderzoeker. Dit geldt voor dit onderzoek en ook voor het bewaren en

het gebruik voor het toekomstige onderzoek. De onderzoeksgegevens die zijn verzameld tot het moment dat u uw toestemming intrekt worden nog wel gebruikt in het onderzoek.

6. Geen vergoeding voor meedoen

U ontvangt geen vergoeding voor deelname aan het onderzoek.

7. Heeft u vragen?

Indien u vragen heeft over dit onderzoek, dan kunt u contact opnemen met de onderzoekers.

Siem Jütten: 2066356juttten@zuyd.nl

Inge Jochems: 2066053jochems@zuyd.nl

8. Ondertekening toestemmingsformulier

Wanneer u voldoende bedenktijd heeft gehad, wordt u gevraagd te beslissen over deelname aan dit onderzoek. Dit toestemmingsformulier zal voor het interview getekend moeten worden. Door uw schriftelijke toestemming geeft u aan dat u de informatie heeft begrepen en instemt met deelname aan het onderzoek.

Dank voor uw aandacht.

Bijlage 3 - Toestemmingsformulier participanten

Positieve Gezondheid op Gezonde Scholen

- Ik heb de informatiebrief gelezen. Ook kon ik vragen stellen. Mijn vragen zijn voldoende beantwoord. Ik had genoeg tijd om te beslissen of ik meedoe.
- Ik werk mee aan de member check zoals deze is benoemd in de informatiebrief.
- Ik weet dat meedoen vrijwillig is. Ook weet ik dat ik op ieder moment kan beslissen om toch niet mee te doen of te stoppen met het onderzoek. Daarvoor hoef ik geen reden te geven.
- Ik geef toestemming voor het verzamelen en gebruiken van mijn gegevens voor de beantwoording van de onderzoeksvraag in dit onderzoek.
- Ik weet dat voor de controle van het onderzoek sommige mensen al mijn gegevens kunnen inzien. Die mensen staan in deze informatiebrief. Ik geef deze mensen toestemming om mijn gegevens in te zien voor deze controle.
- Ik geef **wel**
 geen toestemming om mijn persoonsgegevens langer te bewaren en te gebruiken voor toekomstig onderzoek op het gebied van gezichtsuitdrukking bij vermoeidheid.
- Ik geef **wel**
 geen toestemming om mij na dit onderzoek opnieuw te benaderen voor een vervolgonderzoek.
- Ik wil meedoen aan dit onderzoek.

Naam participant:

Handtekening: Datum : __ / __ / __

Ik verklaar dat ik deze participant volledig heb geïnformeerd over het genoemde onderzoek.

Als er tijdens het onderzoek informatie bekend wordt die de toestemming van de participant zou kunnen beïnvloeden, dan breng ik hem/haar daarvan tijdig op de hoogte.

Naam onderzoeker (of diens vertegenwoordiger):

Handtekening: Datum: __ / __ / __

Naam onderzoeker (of diens vertegenwoordiger):

Handtekening: Datum: __ / __ / __

Bijlage 4 – Interviewguide

Interviewguide

Introductie	
De volgende informatie en vragen komen in de aangegeven volgorde aan bod	
Intro	<p>Voorstellen</p> <p>Allereerst, heel erg bedankt dat u wilt deelnemen aan ons onderzoek. U heeft van ons de informatiebrief ontvangen. Was deze duidelijk? Heeft u nog vragen voordat we beginnen?</p>
Doel	<p>Het doel van dit onderzoek is dan ook om Inzicht verkrijgen in de invulling van de verschillende pijlers van Positieve Gezondheid op Gezonde Basisscholen in Noord- en Midden-Limburg en de behoefte aan implementatie van verschillende elementen van Positieve Gezondheid in de Gezonde School-aanpak.</p> <p>Om dit doel te bereiken, nemen we interviews af bij Gezonde School-coördinatoren op verschillende basisscholen in Noord- en Midden-Limburg.</p>
Onderwerpen	<p>Tijdens het interview zullen verschillende onderwerpen aan bod komen:</p> <ul style="list-style-type: none">– Algemene informatie over de Gezonde School en de GSC– Kennis over Positieve Gezondheid– De zes dimensies van Positieve Gezondheid– Gebruik spinnenweb/Kindtool– Verbinding tussen de Gezonde School-aanpak en Positieve Gezondheid– Behoeften
Anonimiteit	<p>Alle informatie die wordt verkregen tijdens dit interview zal alleen voor dit onderzoek gebruikt worden. Verder zullen uw persoonsgegevens niet verspreid worden en niet worden gekoppeld aan uw antwoorden.</p>
Uitstappen	<p>Deelname aan het onderzoek is vrijwillig. U kunt te allen tijde uw deelname stoppen.</p>
Opname	<p>Met uw goedkeuring zullen we dit interview opnemen. Dit is voor ons belangrijk om na het interview uw antwoorden te verwerken.</p> <p>Geeft u toestemming dat dit interview wordt opgenomen?</p>
Taken	<p>Ik, Inge Jochems/Siem Jutten, zal het interview bij u afnemen en Inge Jochems/Siem Jutten zal de volledigheid bewaken.</p>

Topics	
Onderwerpen die aan bod komen	
Algemene informatie over de Gezonde School en de GSC	<ul style="list-style-type: none"> • Hoe lang is de basisschool een Gezonde School? • Hoe lang heeft u de functie als GSC? Welke andere functie heeft u nog? • Wat is volgens u de rol van GSC en hoe vervult u deze rol? • Met welke thema's is de Gezonde School bezig geweest? • Heeft de Gezonde School een certificaat/vignet of subsidie ontvangen? • Op welke manier is de Gezonde School na het behalen van de subsidie nog actief bezig met het thema (hercertificering om de drie jaar)? • Ziet uw school uitdagingen met betrekking tot gezondheid? Zo ja, welke?
Kennis over Positieve Gezondheid	<ul style="list-style-type: none"> • Bent u bekend met het gedachtegoed Positieve Gezondheid? • Kunt u in eigen woorden uitleggen wat Positieve Gezondheid inhoudt? • Denkt u dat de leerkrachten kennis hebben over het gedachtegoed Positieve Gezondheid?
De zes dimensies van Positieve Gezondheid <ul style="list-style-type: none"> – Lichaamsfuncties – Mentaal welbevinden – Zingeving – Kwaliteit van leven – Meedoen – Dagelijks functioneren 	Hoofdvragen bij elke dimensie: <ul style="list-style-type: none"> • Wat verstaat u onder deze dimensie? • Hoe wordt op school invulling gegeven aan deze dimensie? Subvragen bij elke dimensie: <ul style="list-style-type: none"> • In welke lessen wordt aan de slag gegaan met deze dimensie? • Zijn er extra lessen voor de invulling van deze dimensie of wordt dit verweven in de reguliere lessen? • Hoe wordt de invulling van deze dimensie verwerkt op school? • Zijn er richtlijnen op school om met deze dimensie aan de slag te gaan? Of is het eigen invulling van de leerkrachten? • Wat kunnen redenen zijn deze dimensie niet wordt aangehaald op school? • Zijn er verbeterpunten met betrekking tot de toepassing van deze dimensie op school en wat denkt u dat hiervoor nodig is (materialen, geld, tijd, expertise)? • Heeft u de wens om aan de slag te gaan met dit thema? En waarom?

<p>Gebruik spinnenweb/Kindtool</p>	<p>Hoofdvragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kent u het spinnenweb of de Kindtool van Positieve Gezondheid? • Wordt het spinnenweb of de Kindtool ingezet op uw school? Zo ja, wanneer en op welke manier? • Waarom zetten jullie het spinnenweb wel of niet in of school? <p>Subvragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ziet u meerwaarde in het gebruik van het spinnenweb of de Kindtool? • Loopt u tegen problemen aan bij het gebruik van het spinnenweb of de Kindtool? • Waar heeft u kennis opgedaan over het spinnenweb of de Kindtool? • Wordt het spinnenweb of de Kindtool in groepsverband of individueel ingezet?
<p>Verbinding tussen de Gezonde School-aanpak en Positieve Gezondheid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De Gezonde School-aanpak staat natuurlijk voor gezondheid; denkt u dat in deze aanpak ook ruimte is voor een bredere implementatie van Positieve Gezondheid? • Kunt u de verbinding tussen de Gezonde School en Positieve Gezondheid beschrijven?
<p>Behoeften</p>	<p>Hoofdvragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Heeft u vragen over het gedachtegoed Positieve Gezondheid? • Heeft u ergens behoefte aan met betrekking tot Positieve Gezondheid? <p>Subvragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Waar heeft u behoefte aan? <ul style="list-style-type: none"> ○ Hulp bij de implementatie van het gedachtegoed Positieve Gezondheid ○ Informatie over het gedachtegoed Positieve Gezondheid ○ Informatie over specifieke dimensies ○ Informatie over de inzet van het spinnenweb of de Kindtool • In welke vorm zou u informatie willen ontvangen? (Voor leerlingen of leerkrachten) <ul style="list-style-type: none"> ○ Poster ○ Filmpje ○ Informatiefolder • Lesmateriaal <ul style="list-style-type: none"> ○ Zou u lesmateriaal willen verwerven In de Gezonde School-aanpak of als extra element in het reguliere lesprogramma? ○ Als de Gezonde School-aanpak een extra thema krijgt genaamd 'Positieve

	<p>Gezondheid', zou u dit kiezen? En waarom?</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Of heeft u meer behoefte aan andere thema's? En waarom?
--	--

Afsluiting	
Afsluiting interview	<p>Zijn er onderwerpen die niet zijn behandeld waarover u graag nog iets wilt delen?</p> <p>Hoe heeft u het interview ervaren en heeft u feedback voor ons over dit interview die u zou willen delen?</p> <p>U zult de resultaten van het onderzoek in februari 2024 via de mail ontvangen.</p>
Member check	<p>U wordt na afname van het interview gevraagd het transcript na te lezen en te checken op volledigheid en correctheid. Het transcript van het interview zal worden doorgestuurd via de mail naar u. U kunt binnen vijf werkdagen eventuele opmerkingen verstrekken via de mail, die vervolgens door ons worden verwerkt.</p>
Dankwoord	<p>Wij willen u graag bedanken voor uw tijd en deelname aan het interview.</p>
Vragen	<p>Bij vragen kunt u ons bereiken via onderstaande gegevens.</p> <p>Siem Jütten: 2066356juttten@zuyd.nl</p> <p>Inge Jochems: 2066053jochems@zuyd.nl</p>

Bijlage 5 – Spinnenweb Positieve Gezondheid

MIJN POSITIEVE GEZONDHEID

KIND 8-16 JAAR

- Naar school gaan
- Jezelf kunnen zijn
- Vrije tijd hebben
- Voor jezelf zorgen
- Normaal kunnen zijn
- Beperkingen voelen
- Roken, alcohol en drugs gebruiken*

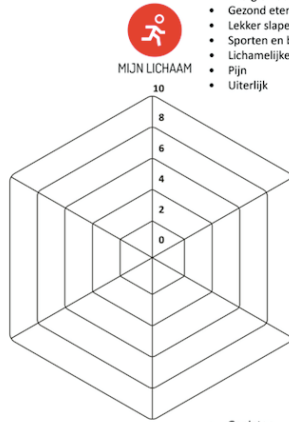

DAGELIJKS LEVEN

- Vrienden en vriendinnen
- Erbij horen
- Pesten
- Doen wat je zelf wil*
- Meekomen met anderen*
- Op je eigen manier bijdragen*

MEEDOEN

MIJN LICHAAM

- Je goed voelen
- Energie hebben
- Gezond eten
- Lekker slapen
- Sporten en bewegen
- Lichamelijke klachten
- Pijn
- Uiterlijk

MIJN GEVOELENS EN GEDACHTEN

- Omgaan met gevoelens
- Jezelf accepteren
- Je aan kunnen passen positief in het leven staan*
- Je grenzen kennen*
- Omgaan met tegenslagen

NU EN LATER

- Kijken naar de toekomst
- Cultuur en geloof
- Doelen en dromen hebben
- Keuzes maken*
- Jezelf kennen*
- Voorbeelden hebben*

LEKKER IN JE VEL ZITTEN

- Genieten
- Gelukkig zijn
- Vrolijk zijn
- Fijne omgeving ervaren*
- Zin hebben om dingen te doen*
- Steun en begrip van anderen krijgen*

© Institute for Positive Health (IPH) | iph.nl | Gespreksinstrument 1.0
Ontwikkeld i.s.m. kind&ziekenhuis, WKZ, Gemeente Utrecht, Universiteit Utrecht, UMCG

* vooral voor kinderen van 12 tot 16 jaar
Meer weten? Ga naar kind.mijnpositievegezondheid.nl

MIJN POSITIEVE GEZONDHEID

- Zorgen voor jezelf
- Je grenzen kennen
- Kennis van gezondheid
- Omgaan met tijd
- Omgaan met geld
- Kunnen werken
- Hulp kunnen vragen

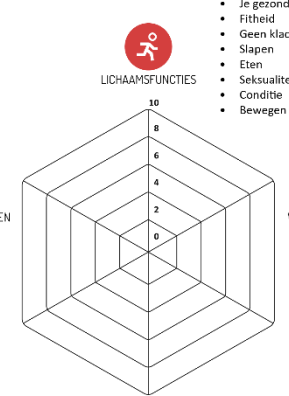

DAGELIJKS FUNCTIONEREN

- Sociale contacten
- Serieus genomen worden
- Samen leuke dingen doen
- Steun van anderen
- Erbij horen
- Zinvolle dingen doen
- Interesse in de maatschappij

MEEDOEN

LICHAAMSFUNCTIES

- Je gezond voelen
- Fitheid
- Geen klachten en pijn
- Slapen
- Eten
- Seksualiteit
- Conditie
- Bewegen

MENTAAL WELBEVINDEN

- Onthouden
- Concentreren
- Communiceren
- Vrolijk zijn
- Jezelf accepteren
- Omgaan met verandering
- Gevoel van controle

ZINGEVING

- Zinvol leven
- Levenslust
- Idealen willen bereiken
- Vertrouwen hebben
- Accepteren
- Dankbaarheid
- Blijven leren

KWALITEIT VAN LEVEN

- Genieten
- Gelukkig zijn
- Lekker in je vel zitten
- Balans
- Je veilig voelen
- Intimiteit
- Hoe je woont
- Rondkomen met je geld

Ik mis iets dat voor mij belangrijk is: _____

© Institute for Positive Health (IPH) | iph.nl | Gespreksinstrument 2.0

Aan de slag met je Positieve Gezondheid? Vul de vragenlijst in op mijnpositievegezondheid.nl

Bijlage 6 – Codeboom

<i>Thema</i>	<i>Code</i>	<i>Subcode</i>
Bekendheid en percepties van Positieve Gezondheid	• Gedachtegoed PG	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis over dimensies van PG • Omschrijving PG • Kennis over tools • Kennis van leerkrachten
	• Bekend geworden met PG door	<ul style="list-style-type: none"> • Volgen cursus/bijeenkomst over PG • Achtergrond als vakleerkracht gym
	• Verbinding tussen GSA en PG	<ul style="list-style-type: none"> • GSA en PG staan in verbinding • PG kijkt breder dan GS • PG is goede aanvulling op GSA • PG is geen voorwaarde voor GS
Aandacht voor de zes dimensies van Positieve Gezondheid binnen de scholen	• Bewegen	<ul style="list-style-type: none"> • Bewegen in curriculum • Extracurriculaire activiteiten • Inrichting omgeving • Methode voor bewegen
	• Voeding	<ul style="list-style-type: none"> • Voedingsbeleid • Waterdrinkbeleid • Rol van ouders
	• Meedoen	<ul style="list-style-type: none"> • Lessen over meedoen • Extra activiteiten over het accepteren van anderen • Meedoen impliciet in de lessen • Extra activiteiten maatschappelijk functioneren
	• Zingeving	<ul style="list-style-type: none"> • Cultuur • Doelen stellen • Toekomst • Burgerschap
	• Overige dimensies	<ul style="list-style-type: none"> • Impliciet bezig met mentaal welbevinden in de lessen • Monitoren met vragenlijsten • Expliciet gesprekken voeren over mentaal welbevinden • PG impliciet in de lessen • Op maat inspelen op behoeften kind • Eigen regie van het kind • Veilige omgeving • Richtlijnen voor docenten • Ruimte voor eigen invulling docenten • Inzetten van methodes • Aanwezigheid vertrouwenspersonen • Leven van het kind buiten school

Gebruik van tools met betrekking tot Positieve Gezondheid	<ul style="list-style-type: none"> • Inzetten Kindtool • Verwachting Kindtool (zonder het te gebruiken) 	<ul style="list-style-type: none"> • Om gesprek te leiden • Diepgang in gesprek • Vaste momenten • Op eigen invulling leerkracht • Inzetten van vergelijkbare tools • Ziet meerwaarde Kindtool • Uitgebreider dan huidige tool • Positief tegenover Kindtool
Uitdagingen tot de Gezonde School-aanpak en implementatie van Positieve Gezondheid	<ul style="list-style-type: none"> • Uitdagingen m.b.t. implementatie thema • Uitdagingen implementatie PG 	<ul style="list-style-type: none"> • Werkdruk • Contact met veel verschillende partijen • Veel administratie • Ruimte implementatie • Mening team • Hoeveelheid tijd • Keuzes maken • Wettelijke eisen Kindtool • Rol ouders
Behoeften met betrekking tot de Gezonde School-aanpak en Positieve Gezondheid	<ul style="list-style-type: none"> • PG in GSA • Implementatie PG 	<ul style="list-style-type: none"> • Behoeftte aan thema PG in GSA • Koppelen PG aan thema's GSA • PG in de klas • Kennis over implementatie • Middelen voor implementatie • Vertaalslag naar SO